

Uppföljningsbeslut

**efter kvalitetsgranskning av anpassade grundskolans
undervisning om kunskapsområdet sexualitet,
samtycke och relationer vid Solna anpassad
grundskola i Solna kommun**

Inledning

Skolinspektionen har med stöd i 26 kap. 19 och 20 §§ skollagen (2010:800) genomfört en tematisk kvalitetsgranskning av anpassade grundskolans undervisning om kunskapsområdet sexualitet, samtycke och relationer vid Solna anpassad grundskola i Solna kommun. Granskningen genomfördes under vårterminen 2025.

Vid granskningen identifierade Skolinspektionen fyra utvecklingsområden som angetts i beslut den 16 maj 2025.

Skolinspektionen har begärt att huvudmannen för Solna anpassad grundskola senast den 3 december 2025 ska redovisa till Skolinspektionen vilka åtgärder som vidtagits utifrån identifierade utvecklingsområden. Solna kommun har inkommit med en sådan redovisning den 3 december 2025.

Beslut efter uppföljning

Skolinspektionen bedömer vidtagna åtgärder på följande sätt:

Utvecklingsområde 1: samordna undervisningen så att eleverna får möjlighet till fördjupning och att uppfatta kunskapsområdet som en helhet.

Solna kommun har vidtagit tillräckliga åtgärder för att höja kvaliteten inom det område som granskats.

Utvecklingsområde 2: arbeta med inslag i undervisningen som ger eleverna möjlighet att kritiskt granska maktstrukturer kopplade till hedersrelaterat våld och förtryck.

Solna kommun behöver vidta ytterligare åtgärder för att höja kvaliteten inom det område som granskats.

Utvecklingsområde 3: utforma utbildningen inom kunskapsområdet så att kunskaper om hedersrelaterat våld och förtryck behandlas återkommande.

Solna kommun har påbörjat ett arbete som ligger i linje med Skolinspektionens bedömning av vad som behövs för att höja kvaliteten inom det område som granskats.

Utvecklingsområde 4: samordna undervisningen så att eleverna får möjlighet att uppfatta kunskapsområdet som en helhet och säkerställ att

lärarna får den kompetensutveckling som krävs för att stärka sina kunskaper inom kunskapsområdet.

Solna kommun har påbörjat ett arbete som ligger i linje med Skolinspektionens bedömning av vad som behövs för att höja kvaliteten inom det område som granskats.

Skolinspektionen förutsätter att Solna kommun tar ansvar för ett fortsatt utvecklingsarbete. Skolinspektionen avslutar härmed granskningen.

Motivering

Skolinspektionen bedömde att ett utvecklingsarbete behövde inledas inom följande område:

- samordna undervisningen så att eleverna får möjlighet till fördjupning och att uppfatta kunskapsområdet som en helhet.

Av huvudmannens redovisning framgår att skolan vidtagit tillräckliga åtgärder för att samordna undervisningen så att eleverna får möjlighet till fördjupning och att uppfatta kunskapsområdet som en helhet.

Undervisningen har samordnats över ämnesgränser genom att en treårig arbetsplan tagits fram och implementerats. Arbetsplanen omfattar undervisningen på högstadiet i alla ämnen och fastställer såväl att kunskapsområdet ska lyftas i samtliga enskilda ämnen som att samplanerad ämnesövergripande undervisning ska genomföras genom olika temaarbeten. Av redovisningen framgår att den framtagna arbetsplanen kontinuerligt utvärderas av rektorn, vilket medför att ytterligare åtgärder kan vidtas när utvärdering och analys visar på ett sådant behov.

Arbetet har enligt huvudmannens redovisning lett till ett ökat samarbete och samplanering i lärarkollegiet och ökat förståelsen för kunskapsområdet bland lärarna. Detta medför i sin tur ökade möjligheter för eleverna att uppfatta kunskapsområdet som en helhet.

Skolinspektionen bedömde att ett utvecklingsarbete behövde inledas inom följande område:

- arbeta med inslag i undervisningen som ger eleverna möjlighet att kritiskt granska maktstrukturer kopplade till hedersrelaterat våld och förtryck

Av huvudmannens redovisning framgår att skolan har påbörjat ett arbete med att utveckla undervisningen så att den ger eleverna kunskaper om frågor kopplade till hedersrelaterat våld och förtryck. Skolan har genom den implementerade treåriga arbetsplanen fastställt att hedersrelaterat våld och förtryck ska lyftas i undervisningen i olika ämnen, vilket medför att alla elever kommer att möta frågor kopplade till hedersrelaterat våld och förtryck vid flera tillfällen och på olika sätt. Av redovisningen framgår däremot inte hur skolan arbetar med eller kommer att arbeta med att ge eleverna ökade möjligheter att kritiskt granska specifikt maktstrukturer kopplade till hedersrelaterat våld och förtryck. Huvudmannen skriver i redovisningen att ytterligare åtgärder kan komma att vidtas om utvärderingar av arbetet kommer visa på sådant behov.

Skolinspektionen bedömde att ett utvecklingsarbete behövde inledas inom följande område:

- utforma utbildningen inom kunskapsområdet så att kunskaper om hedersrelaterat våld och förtryck behandlas återkommande.

Av huvudmannens redovisning framgår att skolan, genom att ha implementerat en treårig arbetsplan med syftet att kunskapsområdet återkommande ska lyftas i alla ämnen, påbörjat ett arbete med att utforma undervisningen så att hedersrelaterat våld och förtryck behandlas återkommande i undervisningen. Av redovisningen framgår att mentorer och kuratorn arbetar utifrån en programserie med tillhörande material för att säkerställa att undervisningen i olika ämnen kopplas till hedersrelaterat våld och förtryck. I svenska får eleverna exempelvis arbeta med texter som handlar om detta. Huvudmannen skriver också att lärarna arbetar tillsammans utifrån ett av Skolverkets publicerade material för att hitta fler lämpliga inslag till undervisningen i olika ämnen. Huvudmannen skriver också att kontinuerliga utvärderingar möjliggör att fler åtgärder kan vidtas under arbetets gång.

Genom att arbetsplanen utvärderas och analyseras av rektorn får rektorn större möjligheter att styra lärarna i vilka delar av området som behöver prioriteras. Arbetet har enligt huvudmannen ökat lärarnas kunskap och förbättrat undervisningen inom området generellt.

Skolinspektionen bedömde att ett utvecklingsarbete behövde inledas inom följande område:

- samordna undervisningen så att eleverna får möjlighet att uppfatta kunskapsområdet som en helhet och säkerställ att lärarna får den kompetensutveckling som krävs för att stärka sina kunskaper inom kunskapsområdet.

Av huvudmannens redovisning framgår att skolan har påbörjat ett arbete med att samordna undervisningen på ett sådant sätt att eleverna uppfattar kunskapsområdet som en helhet. Av redovisningen framgår också att skolan börjat med nödvändiga kompetenshöjande insatser för lärarna och annan personal.

Utöver implementeringen av en treårig arbetsplan som syftar till att säkerställa att undervisningen i området blir återkommande och ämnesövergripande, har arbetet med kunskapsområdet förts in i skolans systematiska kvalitetsarbete. Kunskapsområdet bearbetas därmed både hos lärare och skollädares såväl som hos elevhälsoteamet. Rektorn följer upp hur lärarna arbetat med kunskapsområdet i de olika ämnena och analyserar utfallet för att fortsätta utveckla det tematiska arbetssättet i

syfte att öka elevernas kunskapsinhämtning inom området samt möjliggöra för eleverna att se det som en helhet.

Av redovisningen framgår vidare att rektorn och elevhälsans personal genomgår en kurs som handlar om arbetet mot hedersrelaterat våld och förtyck. Under kommande termin planeras även för att lärarna ska få en fortbildning genom Riksförbundet för sexuell upplysning. Eftersom arbetet utvärderas kontinuerligt får rektorn en uppfattning om vad lärarna gör och vad de behöver och kan snabbare vidta åtgärder för samplanering, ämnesövergripande undervisning och kompetenshöjande insatser.

Arbetet har enligt huvudmannens redovisning lett till en progression i lärarna kunskaper samt att vilka behov som finns på skolan blivit mer synliggjorda.

På Skolinspektionens vägnar

Beslutet har fattats av Roger Persson, utredare.

I handläggningen av ärendet har även utredare Marta Rivelis medverkat.

Bilaga 1: Författningsstöd

Frågeställning 1

I vilken utsträckning bidrar undervisningen utifrån kunskapsområdet sexualitet, samtycke och relationer till kunskaper inom området sexualitet, samtycke och relationer samt om hedersrelaterat våld och förtryck?

Undervisningens innehåll

Återkommande, aktuell och fördjupad undervisning

Lgra22, avsnitt 1, Skolans värdegrund och uppdrag, Skolans uppdrag.

Samordnad undervisning

2 kap. 9 § skollagen (2010:800) Ledningen av utbildningen, Rektor.
Lgra22, avsnitt 2.8 Rektorns ansvar.

Kunskaper i undervisningen

Lgra22, avsnitt 2.2 Kunskaper, Mål.

Undervisningens form

Didaktiska val i undervisningen

Lgra22, avsnitt 2.2 Kunskaper.
4kap. 9§ skollagen (2010:800) Inflytande och samråd, Allmänt om barnens och elevernas inflytande.
Lgra22, avsnitt 2.3 Elevernas ansvar och inflytande

Öppet förhållningssätt och tillitsfullt klassrumsklimat

Lgra22, avsnitt 2.1 Normer och värden, Mål.
Lgra22, avsnitt 2.1 Normer och värden, Riktlinjer.

Elevdelaktighet och att fånga elevernas frågor

Lgra22, avsnitt 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, Mål.
Lgra22, avsnitt 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, Riktlinjer.

Frågeställning 2

I vilken utsträckning tar rektorn ansvar för skolans utbildning inom kunskapsområdet sexualitet, samtycke och relationer samt om hedersrelaterat våld och förtryck?

Rektorns ansvar

Rektorns styrning

Lgra22, avsnitt 2.8 Rektorns ansvar.

Förutsättningar för samordning

2 kap. 9 § skollagen (2010:800) Ledningen av utbildningen, Rektor.

Lgra22, avsnitt 2.8 Rektorns ansvar.

Ansvar för kompetensutveckling

Lgra22, avsnitt 2.8 Rektorns ansvar.